

Начало > Предприемане на съдебни действия > Европейския съдебен атлас по гражданскоправни въпроси >

Взаимно признаване на мерки за осигуряване на защита по граждански дела

Взаимно признаване на мерки за осигуряване на защита по граждански дела

Франция

Член 17 - Информация, която се предоставя на обществеността

След влизането в сила на Закон № 2010-769 от 9 юли 2010 г. **заповедите за защита (*ordonnance de protection*)** в областта на гражданското право се издават от **съдията по семейни дела (*juge aux affaires familiales*)**. Мярката е уредена със следните разпоредби:

членове 515-9 и сл. от Гражданския кодекс;

членове 1136-3 и сл. от Гражданския процесуален кодекс — относно процесуалните правила;

членове 1136-16 и сл. от Гражданския процесуален кодекс — относно процесуалните правила, свързани с постановяването на разпореждане за носене на електронни гривни с цел предупреждаване на жертвите на домашно насилие.

Заповед за защита се издава при следните обстоятелства: в случаи на **домашно насилие**, независимо дали страните са във фактическо съпружеско съжителство; в случаи на **насилие от страна на бивш съпруг или партньор**, независимо дали страните са били във фактическо съпружеско съжителство; за **пълнолетно лице, заплашено с принудителен брак**.

Упражненото насилие трябва да е довело като последица до **застрашаване на един от членовете на двойката и/или на техните деца**. Съдията издава заповед за защита, ако прецени, че съществуват **сериозни основания да се счита, че предполагаемите актове на насилие действително са били извършени и че жертвата е изложена на опасност**.

Съдията по семейни дела може да издаде заповед за защита, без да е необходимо да е в ход бракоразводно или наказателно производство.

Съдията може да постанови следните мерки:

забрана за срещи на ответника с конкретни, специално посочени лица и забрана за влизане в контакти с тях;

забрана ответникът да посещава определени места, специално посочени от съдията по семейни дела, които са посещавани от ищеца;

забрана за притежаване или носене на оръжия от страна на ответника;

предложение към ответника да се възползва от здравни, социални или психологически грижи или да премине курс за превенция и борба с насилие на пола насилие или домашно насилие и насърчаване на извършителя да поеме отговорност за своето поведение;

за семейни двойки: заповед за разделно пребиваване на съпрузите, като се посочва кой от двамата съпрузи ще продължи да пребивава в семейното жилище. Освен при наличието на особени обстоятелства, разрешение да остане в жилището обикновено се предоставя на ищеца,

подал искането за заповед за защита, дори ако му е осигурено спешно настаняване;

за партньори във фактическо съпружеско съжителство или партньори, сключили гражданско партньорство (PACS): съдът може да издаде заповед относно общото жилище. Освен при наличието на особени обстоятелства, разрешение да остане в жилището обикновено се предоставя на ищеца, подал искането за заповед за защита, дори ако му е осигурено спешно настаняване;

организиране на правилата за упражняването на родителски права и определяне на принос към издръжката и възпитанието на децата, участие в разходите на семейството или друго материално подпомагане за партньорите, сключили гражданско партньорство. Когато бъде издадена заповед за защита, съдът трябва да посочи конкретни мотиви защо не постановява правото на лични отношения с детето да бъде упражнявано на определено място за осъществяване на контакти или в присъствието на доверена трета страна;

разрешение за защитеното лице да скрие адреса или местожителството си и да предостави като адрес за призоваване адреса на своя адвокат или адреса на прокурора;

разрешение за защитеното лице да скрие адреса или местожителството си и да посочи като адрес за ежедневни нужди адреса на квалифицирано юридическо лице;

предоставяне на временен достъп до правна помощ за двете страни;

при съгласие на двете страни съдията може да разпорежи на ответника да носи електронна гривна, която да предупреждава ищеца, когато ответникът се доближи на определено разстояние.

Тези мерки (по-специално забраната за срещи или контакти с определени лица) са преди всичко превантивни по своето естество. Следователно те могат да попаднат в приложното поле на Регламент (ЕС) № 606/2013. Тези мерки са **временни**: те могат да се приемат единствено за **максимален срок от шест месеца**. Те обаче могат да бъдат продължени и след това, ако преди изтичането на този срок бъде подадена молба за развод, законна раздяла или упражняване на родителските права (член 1136-13 от Гражданския процесуален кодекс). В такива случаи заповедта за защита продължава да поражда действие до момента, в който решението стане окончателно, освен ако съдът не реши друго. Заповедта за носене на гривна обаче може да бъде издадена и подновена само за срок от шест месеца.

Производство:

Член 515-11 от Гражданския кодекс беше изменен със Закон № 2019-1480 от 28 декември 2019 г. относно действията за борба с домашното насилие, като бе предвидено изискване заповед за защита да се издава в срок от най-много шест дни от датата, на която е определена датата на заседанието.

Сезиране на съда: ищецът може да сезира съда по семейни дела с искане, подадено лично или изпратено до деловодството на съда. При получаване на искането съдът по семейни дела издава заповед, в която се посочва датата на заседанието. От този момент започва да тече шестдневният срок, посочен в член 515-11 от Гражданския кодекс. След това ищецът разполага с два дни, през които чрез съдебен изпълнител (*huissier de justice*) да уведоми другата страна за датата на заседанието и да ѝ връчи искането и документите си. Разноските за съдебен изпълнител се поемат от държавата, така че сезирането на съда е безплатно за жертвите на домашно насилие. Съгласно член 1136-3 от Гражданския процесуален кодекс датата на заседанието може да бъде съобщена и по административен ред (например от полицейски служител или началник на затвор) в случай на сериозна и непосредствена опасност за безопасността на лицето, по отношение на което е издадена заповед за защита, или когато няма други средства за уведомяване.

Призоваване на страните: съдията по семейни дела призовава страните за заседанието с разпореждане на съда. Разпореждането се връчва, както е описано по-горе.

Съдебно заседание: процедурата е устна. Страните защитават позициите си сами, но може да бъдат подпомагани или представлявани от адвокат.

Уведомяване: заповедта за защита се връчва чрез съдебен изпълнител, освен ако съдът разпорежи уведомяването да се извърши от деловодството на съда с препоръчано писмо с обратна разписка или по административен ред, в случай на сериозна и непосредствена опасност за безопасността на лицето, по отношение на което е издадена заповед за осигуряване на защита, или когато няма други средства за връчване на заповедта.

Освен това съдията изпраща решението на прокурора, за да се осигури предприемането на последващи действия във връзка с постановените мерки. Прокурорът изпраща решението за информация до компетентната служба на полицията или жандармерията. Също така, ако по време на производството се установи, че има дете в опасност, след заседанието съдията отнася случая до съответната служба на прокуратурата.

Регистър: няма специален регистър за мерките, които са постановени във връзка със заповеди за защита. Въпреки това забраните, наложени със заповед за защита, се вписват в базата данни за издирвани лица (забрана за влизане в контакти, забрана за посещаване на определени места, забрана за напускане на територията и др.).

Обжалване: решението може да бъде обжалвано в срок от 15 дни от връчването. Ответникът може също така да подаде искане за отмяна или изменение на заповедта за защита или за временно освобождаване от някои от задълженията по нея.

Изпълнение на заповедта за защита:

мерките, постановени със заповед за защита, **подлежат на предварително изпълнение**, т.е. трябва да бъдат приведени в изпълнение незабавно след връчването на решението (дори в случай на подадена жалба от ответника), при необходимост с помощта на правоприлагащите органи. В случай на нарушаване на една или повече мерки, постановени от съда по семейни дела, лицето, което се ползва от защита, може да отнесе въпроса до полицията или жандармерията.

Неспазването на съответните мерки съставлява престъпление, предвидено и наказуемо съгласно член 227-4-2 от Наказателния кодекс (*code pénal*). Престъплението е наказуемо с две години лишаване от свобода и глоба в размер на 15 000 EUR. Ако родителите упражняват съвместно родителските права, съдът, който разрешава скриването на адреса на жертвата, трябва също така да определи условията за поддържане на връзки между лицето, създаващо риска, и детето чрез използването на трета страна или място на контакт, както и плащането на издръжката чрез банков превод.

Член 18, буква а)(i) - органите, които са компетентни за постановяване на мерките за осигуряване на защита и за издаване на удостоверенията съгласно член 5

Съдията по семейни дела постановява мерките за осигуряване на защита и издава удостоверенията съгласно член 5.

Териториално компетентен е съдията по семейни дела:

по местопребиваване на семейството;

ако родителите живеят разделени — съдията по местопребиваване на родителя, с когото живеят обичайно малолетните или непълнолетните деца, в случай на съвместно упражняване на родителските права, или съдията по местопребиваване на родителя, който упражнява сам родителските права;

в останалите случаи — съдията по местопребиваване на лицето, което не е иницирирало производството.

Искането за издаване на удостоверение трябва да бъде подадено в два екземпляра и да съдържа точно описание на подкрепящите документи. Не се изисква представителство от адвокат. Отказът да се издаде удостоверение може да се обжалва пред председателя на общия съд (*tribunal judiciaire*), като не се изисква участие на адвокат.

Искания въз основа на членове 11 и 13 от регламента в съответствие с [член 509-8](#) от Гражданския процесуален кодекс се подават до председателя на общия съд, който се произнася по същество на делото по реда на бързото производство. Това производство, което е създадено с член 5 от Указ № 2019-1419 от 20 декември 2019 г. и е посочено в [член 481-1](#) от [Гражданския процесуален кодекс](#), може да се използва за получаване на дата за заседанието в кратки срокове, без да е необходимо да се доказва неотложност. Неотложността се извежда от естеството на производството, което може да се използва само в случаи, изрично предвидени в нормативен текст.

Член 18, буква а)(ii) - органите, пред които трябва да се предяви мярка, постановена в друга държава членка, и/или които са компетентни за изпълнението на такава мярка

Органите, пред които трябва да се предяви мярка за осигуряване на защита, постановена в друга държава членка, и/или които са компетентни за изпълнението на такава мярка, са **службите на полицията или жандармерията**.

Член 18, буква а)(iii) - органите, които са компетентни да направят приспособяването на мерките за осигуряване на защита съгласно член 11, параграф 1

Ищецът може да отправи искане до замолената държава членка да приспособи фактическите елементи на мярката за осигуряване на защита, за да я приведе в действие в посочената държава членка на основание на член 11 от регламента. Искания въз основа на членове 11 и 13 от регламента в съответствие с [член 509-8](#) от Гражданския процесуален кодекс се подават до председателя на общия съд, който се произнася с решение по същество на делото по реда на бързото производство.

Съответно, ако в член 1136-6 от Гражданския процесуален кодекс е предвидена устна процедура без задължително процесуално представителство в случай на искане за издаване на заповед за защита, подадено до френски съд, искането за признаване във Франция на заповед за защита по гражданско дело, по което е постановено решение в друга държава членка, се разглежда по същество по реда на бързото производство със задължително процесуално представителство съгласно членове 509-2 и 760 от Гражданския процесуален кодекс.

По отношение на териториалната компетентност се прилагат правилата на съдебната практика, които дават предимство на изискванията за добра администрация. Поради това искането може да се подаде до председателя на окръжния съд по мястото на престой или пребиваване на лицето, което се ползва от защита.

Член 18, буква а)(iv) - съдебните органи, до които трябва да се подаде искане за отказ на признаване и, където е приложимо — за изпълнение, съгласно член 13

Ищецът се уведомява за издаването на удостоверението и може да възрази срещу него на основание член 13 от регламента, като отнесе въпроса до съда на замолената държава членка. Искането за отказ на признаване или изпълнение се подава до председателя на общия съд, който се произнася по същество на делото по реда на бързото производство (с оглед на предмета на искането може да бъде делегирано на съдия по семейни дела). Не се изисква представителство от адвокат.

По отношение на териториалната компетентност се прилагат правилата на съдебната практика, които дават предимство на изискванията за добра администрация. Поради това искането може да се подаде до председателя на окръжния съд по мястото на престой или пребиваване на лицето, което се ползва от защита.

Последна актуализация: 24/02/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.